
KORKUTAN UYARI: DAEŞ ER YA DA GEÇ YENİDEN ORTAYA ÇIKACAK

28.09.2018

Şarku'l Avsat (27 Eylül 2018)

Batılı uzmanlar, DAEŞin ortaya çıkmasına yol açan temel sorunlara henüz çözüm bulunmamasının, radikal grupların er ya da geç yeniden ortaya çıkmasına neden olabileceği konusunda uyardı.

AFPde yer alan habere göre, askeri müdahale ve güç kullanımının bir hastalığın sadece semptomlarının tedavisini sağlayacağı, ancak hastalığın tamamen ortadan kaldırılması için hastalığa sebep olan faktörlerin çözülmesi gerekir.

Risk henüz ortadan kalkmadı

Haberde görüşlerine yer verilen uzmanlar, El Kaidenin 2008 yılında Irakta uğradığı yenilgiyi işaret ederek, bundan 4 yıl sonra DAEŞin ortaya çıkmasını örnek gösterdi.

Fransa Dış İstihbarat eski Genel Müdürü Bernard Bajolet, gazetecilere yaptığı açıklamada, DAEŞ yenildi. Fakat örgüt hala tehlikeli. Risk henüz ortadan kalkmadı diyerek, DAEŞin ortaya çıkmasına yol açan temel sorunların hala çözülmediğine dikkat çekti.

Irakta yaşanan süreç Suriyede yaşanıyor

ABDnin 2003 yılında Iraka müdahalesinin, Sünnileri dışlayarak Şiileri iktidara taşıdığına dikkat çeken Bajolet, Suriyede de aynı şeylerin yaşandığını ve Sünnilerin marjinalleştirildiğini söyleyerek, Bu sorunlar için askeri ve güvenlik anlamında çarelerimiz var. Ama temel nedenlerine gerçekten inemedik dedi.

DAEŞ Suriyede yeniden yükselişe geçecek

AFP, George Washington Üniversitesinde araştırmacı olan Hasan Hasanın DAEŞ Suriyede yeniden yükselişe geçecek başlıklı yeni analizine de yer verdi.

Söz konusu analizde, Militanlar yenilse de, ortaya çıkış nedenlerini arkalarında bıraktı. Eğer tarihten ders alındıysa, biliyoruz ki cihatçılar bu değişken durumdan faydalanacak. Esede muhalif gruplara katılacaklar. Saflarını yeniden şekillendirdikten sonra bölgede kalıcı bir varlık kuracaklar ifadeleri kullanıldı.

Militanlar doğru zamanı bekliyor

Irak örneğine değinilen analizde, Sünni militanlar gizli işler için nasıl hareket edeceklerini, Uluslararası Koalisyonun üstün askeri gücü karşısında sabırla bekleyip nasıl saklanacaklarını biliyordu. Militanlar, Iraklı Sünniler arasına sızarak kendilerini onların tek savunucusu olduğuna inandırmaya çalıştı. Kendilerine direnenleri de saldırı ve suikast ile korkutup sindirdi yorumu yer alırken, militanların şu an toplumun içinde saklanarak, ideolojik etki ve sindirme uygulamaları ile sadece doğru zamanı beklediğine dikkat çekildi.

Hasan kaleme aldığı analizde, İsyen hareketi, bu olgunun ortaya çıkmasına izin veren konulara bir çözüm bulunmadıkça kendi başına yok olamaz. Yıllarca hatta on yıllarca yeniden doğacağı doğru zamanı bekler dedi.

Ortadoğu uzmanı ve Paris Siyasal Bilgiler Fakültesinden Prof. Jean-Pierre Filiu ise, DAES, Suriye topraklarının birkaç bin kilometrekaresini hala kontrol ediyor. Irak topraklarının büyük bir bölümünde ise ölü hücreler halinde bulunarak, sınırın her iki tarafında onu yok etmesi gereken güçler arasındaki uzlaşmazlıktan yararlanıyor şeklinde konuştu.

Filiu, ABD önderliğindeki koalisyonun, geçen yıl gerçekleştirilen savaşta tahrip edilen ve DAESin kalesi sayılan Rakkayı terk etmesi nedeniyle militanların dönüşü için elverişli bir durum yarattığını da dile getirdi.

Ortadoğunun dışındaki bölgelerde radikalizm tehlikesi bulunuyor

Güneş Doğudan doğmaz isimli kitabında anılarını kaleme alan Fransız diplomat Bernard Bajolet de, Sahel bölgesindeki güvenlik yaklaşımı yeterli değil. Örneğin, Malinin kuzeyindeki azınlıklar ya da Fulani gibi bazı kabile azınlıklarının sorunlarına çözüm bulmaya yeterli önem verilmiyor. Bu durum, Afganistanda daha da kötü durumda. Muazzam çabalara rağmen, neredeyse sıfır noktasına geri dönüyoruz. Ülkenin yarısı Taliban kontrolü ve hatta geceleri daha fazla diyerek Ortadoğunun dışındaki bölgelerde mevcut olan radikalizm tehlikesine dikkat çekti.

Uzmanlara göre, askeri hareketin yetersizliğini idrak etmek kolay. Fakat, hepsi, siyasi elitlerin azledilmesi, yolsuzluk, kalkınamama, fakirlik, dini radikalizm ya da suç örgütlerinin etkisinin temel sebeplerini ele almaktansa, hava saldırılarını başlatmanın çok daha kolay olduğunu kabul ediyor.

<https://turkish.aawsat.com/2018/09/article55437914/korkutan-uyari-deas-er-ya-da-gec-yeniden-ortaya-cikacak>